

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA O RAZUMEVANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE AUSTRALIJE O ZAPOŠLJAVANJU ČLANOVA PORODICE DIPLOMATSKOG I KONZULARNOG OSOBLJA

Član 1.

Potvrđuje se Memorandum o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Australije o zapošljavanju članova porodice diplomatskog i konzularnog osoblja, potpisan u Kanberi, 27. oktobra 2017. godine, u originalu na srpskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Memoranduma o razumevanju u originalu na srpskom jeziku glasi:

**MEMORANDUM O RAZUMEVANJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE
SRBIJE I VLADE AUSTRALIJE O ZAPOŠLJAVANJU ČLANOVA
PORODICE DIPLOMATSKOG I KONZULARNOG OSOBLJA**

Vlada Republike Srbije i Vlada Australije („Strane učesnice”), su sporazumno utvrdile sledeće:

Član I

Definicije i tumačenje

Za svrhu ovog Memoranduma o razumevanju („Memorandum”):

„**zaposleni u predstavništvu**” podrazumeva bilo kog zaposlenog države imenovanja:

- a) koji nema državljanstvo ili stalni boravak u državi prijema; i
- b) koji je zaposlen u diplomatskoj misiji ili konzularnom predstavništvu koje se nalazi u državi prijema.

„**član porodice**” podrazumeva bilo kog člana porodice zaposlenog u predstavništvu:

- a) koji je kao takav prihvaćen u državi prijema; i
- b) koji je zvanično prijavljen kao član porodičnog domaćinstva zaposlenog u predstavništvu.

„**Ministarstvo spoljnih poslova**” podrazumeva Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije, kada je Republika Srbija država prijema i Ministarstvo spoljnih poslova i trgovine, kada je Australija država prijema.

„**Konvencije**” podrazumevaju Bečku konvenciju o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. godine i Bečku konvenciju o konzularnim odnosima od 24. aprila 1963. godine sa periodičnim izmenama.

Član II

Svrha Memoranduma

1. Država prijema na recipročnoj osnovi, ovlašćuje člana porodice iz države imenovanja da obavlja plaćeni posao u državi prijema u skladu sa ovim memorandumom i zakonima države prijema.

2. Na osnovu ovog memoranduma i zakona države prijema, država prijema neće ograničavati vrstu plaćenog zaposlenja članu porodice. Međutim, smatraće se:

- a) da bi mogao da se zaposli u onim profesijama gde su potrebne posebne kvalifikacije za obavljanje plaćenog posla, član porodice mora da poseduje te kvalifikacije;

i

- b) da članu porodice može biti uskraćeno zaposlenje u nekoj profesiji u slučajevima kada, iz bezbednosnih razloga, samo državljani države prijema mogu biti zaposleni u toj profesiji.

Član III

Notifikacija

1. Država imenovanja obavestiće diplomatskim putem Ministarstvo spoljnih poslova države prijema o dolasku i konačnom odlasku člana porodice zaposlenog u

predstavništvu i, gde je potrebno, činjenici da je neka osoba postala ili prestala da bude član domaćinstva odgovarajućeg zaposlenog u predstavništvu.

2. O dolasku i konačnom odlasku člana porodice država imenovanja će, gde je moguće, prethodno obavestiti Ministarstvo spoljnih poslova države prijema.

Član IV

Postupak za odobrenje

1. Zvaničan zahtev za davanje odobrenja članu porodice da obavlja plaćeni posao šalje se, u ime člana porodice, preko ambasade države imenovanja Ministarstvu spoljnih poslova u državi prijema.

2. Odobrenje članu porodice da obavlja plaćeni posao na osnovu ovog člana neće se izdati ukoliko bi podnosilac zahteva, započinjanjem predloženog posla, prestao da boravi u sastavu prijavljenog porodičnog domaćinstva odgovarajućeg zaposlenog u predstavništvu.

3. Postupci koji će uslediti radi odobrenja za obavljanje plaćenog posla u državi prijema sprovode se na način da omogućе članu porodice da u najkraćem mogućem roku obavlja plaćeni posao. Sve zahteve koji se odnose na dozvole za rad i slične formalnosti radi zaposlenja člana porodice država prijema će razmotriti u njihovu korist.

4. Ministarstvo spoljnih poslova države prijema odmah će obavestiti ambasadu kada član porodice zaposlenog u predstavništvu dobije odobrenje da obavlja plaćeni posao.

5. Ukoliko član porodice želi da pronađe drugi plaćeni posao nakon dobijenog odobrenja da se bavi plaćenim poslom na osnovu ovog memoranduma, zatražiće ponovo odobrenje preko predstavništva.

6. Odobrenje se ne odnosi na državljane zemlje prijema ili lica sa stalnim prebivalištem na njenoj teritoriji.

Član V

Važnost odobrenja

1. Odobrenje za člana porodice da obavlja plaćeni posao u državi prijema prestaje da važi usled sledećih događaja (koji se prvo pojavi):

- (a) datuma prestanka funkcije zaposlenog u predstavništvu;
- (b) raskida ili razvoda zaposlenog u predstavništvu i člana porodice;
- (v) član porodice prestaje da bude član domaćinstva zaposlenog u predstavništvu;
- (g) konačnog odlaska zaposlenog u predstavništvu ili člana porodice iz države prijema.

Član VI

Građanska i upravna nadležnost

Kada član porodice ima, u skladu sa konvencijama, imunitet od građanske i upravne nadležnosti države prijema, država imenovanja će se odreći tog imuniteta u vezi sa svim pitanjima koja nastanu povodom obavljanja plaćenog posla člana porodice i koja, takođe, potpadaju pod građansku ili upravnu nadležnost države prijema. U takvim slučajevima, država imenovanja će se odreći i od imuniteta radi izvršenja bilo koje odluke suda protiv člana porodice.

Član VII

Krivična nadležnost

Kada član porodice ima, u skladu sa konvencijama, imunitet od krivične nadležnosti države prijema:

a) država imenovanja će tom članu porodice ukinuti imunitet od krivične nadležnosti države prijema u vezi sa svakim aktom ili propuštanjem koji nastane u vršenju plaćenog posla, osim u onim slučajevima gde država imenovanja smatra da bi odricanje od imuniteta bilo u suprotnosti sa njenim interesima;

b) odricanje od imuniteta od krivične nadležnosti na osnovu ovog člana neće se smatrati proširenjem odricanja od imuniteta radi izvršenja bilo koje odluke suda koja se donese u vezi sa vršenjem te nadležnosti, za koju se zahteva posebno odricanje. U takvim slučajevima država imenovanja će ozbiljno razmotriti odricanje od potonjeg imuniteta.

Član VIII

Propisi o oporezivanju i socijalnom osiguranju

U skladu sa konvencijama i bilo kojim drugim međunarodnim ugovorima koji su na snazi, na člana porodice se primenjuju propisi o oporezivanju i socijalnom osiguranju države prijema po svim pitanjima u vezi sa njegovim plaćenim poslom na teritoriji te države.

Član IX

Rešavanje sporova

Sporovi između Strana učesnica koji nastanu u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog memoranduma rešavaće se prijateljskim putem diplomatskim kanalima.

Član X

Izmena

Ovaj memorandum se može izmeniti zajedničkom odlukom obe Strane učesnice. Izmene stupaju na snagu u skladu sa uslovima u članu XI.

Član XI

Stupanje na snagu, trajanje i prestanak

1. Ovaj Memorandum stupa na snagu tridesetog (30) dana od dana prijema poslednje od diplomatskih nota kojima se potvrđuje da su završene unutrašnje procedure neophodne za stupanje na snagu ovog memoranduma.

2. Ovaj memorandum zaključuje se na neodređeno vreme.

3. Svaka Strana učesnica može raskinuti ovaj memorandum, obaveštavanjem druge Strane učesnice u pisanoj formi o svojoj nameri raskida, diplomatskim putem.

4. Ovaj memorandum prestaje da važi u roku od devedeset (90) dana od prijema obaveštenja kao što je navedeno u tački 3 ovog člana.

Potpisan u Kanberi, dana 27. oktobra 2017. godine, u dva (2) originala na srpskom i engleskom jeziku, od kojih je svaki tekst podjednako verodostojan.

Za Vladu Republike Srbije

Miroljub Petrović,
Ambasador Republike Srbije u
Australiji

Za Vladu Australije

Lyndall Sachs, PSM
Šef Protokola Ministarstva za spoljne
poslove i trgovinu Australije

Član 3.

Organ nadležan za sprovođenje ovog memoranduma je Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Memoranduma o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Australije o zapošljavanju članova porodice diplomatskog i konzularnog osoblja sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Oblast zapošljavanja članova porodica diplomatskog i drugog osoblja diplomatsko-konzularnih predstavništava dve zemlje ili u misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama, do sada nije bila pravno regulisana. Postoji obostrani interes za regulisanje ovog pitanja.

Memorandumom se na recipročnoj osnovi između dve države, reguliše obavljanje plaćene delatnosti članova porodice članova zvaničnih predstavništava dve države.

Postupak zapošljavanja članova porodice službenika države odašiljanja pokreće se tako što diplomatsko-konzularno predstavništvo podnosi zvaničan zahtev za obavljanje plaćene delatnosti Protokolu Ministarstva spoljnih poslova države prijema, koji nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, u smislu ispunjenosti uslova predviđenih ovim memorandumom, kao i važećeg zakonodavstva države prijema, obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo države odašiljanja, preko Protokola Ministarstva spoljnih poslova države prijema, o odluci donetoj u vezi sa zahtevom za obavljanje plaćene delatnosti.

U slučaju da izdržavani član porodice uživa imunitet od građanske i upravne jurisdikcije države prijema, ovaj imunitet se ne primenjuje u slučaju činjenja ili propusta ostvarenih za vreme obavljanja plaćene delatnosti. U takvim slučajevima, država odašiljanja će se odreći i od imuniteta radi izvršenja bilo koje odluke suda protiv člana porodice.

U pogledu imuniteta od krivičnog sudstva, država koja akredituje će se odreći od ovog imuniteta za izdržavanog člana porodice u slučaju da je taj član porodice optužen da je učinio krivično delo u vezi sa obavljanjem plaćene delatnosti, osim u slučajevima kada država odašiljanja smatra da bi takvo odricanje bilo u suprotnosti sa njenim interesima.

Kada je u pitanju imunitet od izvršenja sudske odluke u krivičnoj stvari, država odašiljanja će svaki takav zahtev ozbiljno razmotriti.

Dozvola za bavljenje plaćenim poslom u skladu sa ovim memorandumom, prestaće da važi usled pojave neke od sledećih činjenica: prestanka službene funkcije zaposlenog u državi prijema, raskida ili razvoda zaposlenog u predstavništvu sa članom porodice, prestanka svojstva izdržavanog lica, kao i konačnog odlaska zaposlenog u predstavništvu ili člana porodice iz države prijema.

Lica koja bi se zaposlila na osnovu ovog memoranduma potpadala bi pod režim socijalnog osiguranja zemlje prijema u vezi sa svim pitanjima koja se tiču njihovog zaposlenja u toj državi. Ona bi takođe, bila u obavezi da u državi prijema plaćaju sve poreze na prihod ostvaren po osnovu posla koji obavlja u skladu sa ovim memorandumom.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodice zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama. Druga svrha ovih sporazuma je da se pomenutom krugu lica ograniče privilegije i imuniteti kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćenih delatnosti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama supružnici odbijaju da napuste svoj posao da bi pratili u inostranstvo bračnog ili vanbračnog partnera koji je član osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije pri međunarodnim vladinim organizacijama. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova da pronađu pravni način da reše ovaj problem svojih zaposlenih. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko-konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanja tih porodica. Efekti rada diplomatsko-konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko-konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

III. PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Memoranduma o razumevanju između Vlade Republike Srbije i Vlade Australije o zapošljavanju članova porodice diplomatskog i konzularnog osoblja nije potrebno obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije.